

SÈRIE 5

La prova consta de 5 exercicis. Els exercicis 1 (Traducció) i 2 (Sintaxi) són comuns a les dues opcions. En canvi, per als exercicis 3 (Morfologia), 4 (Etimologia i lèxic) i 5 (Cultura), cal triar una de les dues opcions A o B (la mateixa per a tots tres).

1. Exercici de traducció**[3 punts]**

Traduïu el text següent, on l'autor parla de com es va fortificar Atenes (Tucídides 1.93)

Τούτῳ τῷ τρόπῳ οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν ἐτείχισαν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ. καὶ
δήλη ἡ οἰκοδομία ἔτι καὶ νῦν ἐστὶν ὅτι κατὰ σπουδὴν ἐγένετο.

δήλη de δῆλος, η, ον = visible, evident
ἔτι καὶ νῦν = fins i tot ara
ἡ σπουδή, ἤς = pressa

D'aquesta manera els atenesos van fortificar la ciutat en poc temps i fins i tot ara és evident que la construcció es va fer amb pressa.

2. Exercici de sintaxi	[2 punts]
a) En el text hi ha una subordinada completiva. • Escriviu-la. ὅτι κατὰ σπουδὴν ἐγένετο • Dieu-ne el nexa, el verb i el subjecte. ὅτι: conjunció que fa de nexa ἐγένετο: Vintr ἡ οἰκοδομία: subjecte el·líptic	
b) En el text hi ha una forma del verb copulatiu εἰμί. • Indiqueu-ne - el subjecte: ἡ οἰκοδομία - l'atribut: δῆλη	
c) En el text, a part de la locució adverbial ἔτι καὶ νῦν, hi ha 3 complements circumstancials. • Escriviu-los i dieu de quina mena és cadascun. Τούτῳ τῷ τρόπῳ: CCM ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ: CCT κατὰ σπουδὴν: CCM	

Opció A

3. Exercici de morfologia

[1 punt]

Escriuiu cada una de les formes següents del verb λέγω al costat de l'anàlisi morfològica que li correspongui:

λεγόμενα, εἶπεῖν, λεγόμεθα, εἶποντα, εἶπε

a) infinitiu aorist, veu activa.	εἶπεῖν
b) 3 ^a persona del singular de l'aorist d'indicatiu, veu activa.	εἶπε
c) 1 ^a persona del plural, present d'indicatiu, veu mitjana.	λεγόμεθα
d) nominatiu i acusatiu neutre plural, participi present, veu mitjana.	λεγόμενα
e) acusatiu singular masculí, participi aorist, veu activa.	εἶποντα

4. Exercici d'etimologia i lèxic

[2 punts]

Digueu de quins dos ètims grecs deriven els següents mots en català:

Ex. filosofia	ó φίλος	σοφός
neolític	νέος -α -ον	λίθος -ου
odontòleg	ὀδούς -όντος	λόγος -ου / λέγω
glucèmia	γλυκύς -εἶα -ύ	αἷμα -ατος
pediatre	παῖς παιδός	ιατρός -οῦ
hipòdrom	ἵππος -ου	δρόμος -ου

5. Exercici de cultura [2 punts]

Marqueu a la casella corresponent si les següents afirmacions són vertaderes o falses (si marqueu "vertader" cal que siguin certs TOTS els aspectes esmentats a cadascuna).		
	vertader	fals
a) Segons el mite, Prometeu va robar el foc als déus per donar-lo als homes; Zeus el va castigar encadenant-lo a una roca i enviant-li un àguila que li anava devorant el fetge.	x	
b) A l' <i>Odissea</i> , Ulisses baixa a l'Hades on consulta l'endeví Tirèsias sobre si s'ha de quedar amb la maga Circe o tornar a Ítaca.		x
c) Les ruïnes d'Empúries, prop de Tarragona, conserven vestigis grecs i romans.		x
d) La deessa protectora d'Atenes és Hera, esposa de Zeus.		x
e) La batalla de Marató va enfrontar grecs i perses, i fou la primera victòria dels grecs davant l'exèrcit dels bàrbars.	x	

Opció B

3. Exercici de morfologia

[1 punt]

Marqueu a la casella corresponent si les següents afirmacions són vertaderes o falses (si marqueu "vertader" cal que siguin certs TOTS els aspectes esmentats a cadascuna).

	vertader	fals
a) ὑμᾶς és acusatiu del plural del pronom personal de segona persona.	x	
b) ἐφυλάξατε és segona persona del plural del futur d'indicatiu actiu del verb φυλάττω.		x
c) τεῖχη és nominatiu i acusatiu plural neutre de τεῖχος, τείχους.	x	
d) ὀπλῖται és nominatiu plural de ὀπλίτης, ὀπλίτου.	x	
e) πόλεως és un adverb format a partir del adjectiu πολύς, πολλή, πολύ.		x

4. Exercici d'etimologia i lèxic

[2 punts]

Escriviu dos mots en català o castellà que siguin derivats dels mots grecs següents:
Ex. ὁ νόμος : agrònom, astronomia

περί	perifèria	perímetre
ἡ ψυχή, ἦς	psicologia	psíquic
ὀλιγος, η, ον	oligopoli	oligoelement
ὁ λόγος, ου	filòleg	logopèdia
ἡ κεφαλή	cefalea	encèfal

5. Exercici de cultura [2 punts]

Llegiu el text següent i, en no més de 30-40 paraules cadascuna, contesteu les preguntes que s'hi refereixen:

“Ens regim per un sistema polític que en res ha d'envejar les institucions dels estats veïns, més aviat som model per a alguns, i no imitem ningú. Pel que fa al seu nom, n'hi diem democràcia, ja que governem no per a uns pocs sinó per a la majoria, i tots gaudeixen d'igualtat de drets, malgrat les diferències personals”. (Tucídides 2.37)

a) Aquestes paraules són pronunciades per Pèricles. Qui era? Com va morir?

Pèricles fou un estrateg i polític atenès que va governar Atenes en el moment del seu màxim esplendor, al s. V aC, sota el règim democràtic. Va morir el 430 aC víctima de la pesta que assolava la ciutat.

b) De quin lloc està parlant? Quins altres sistemes polítics hi havia a altres ciutats gregues?

Està parlant d'Atenes, que liderava la lliga àtico-dèlica. Però la democràcia no era el règim polític de totes les polis gregues. A Esparta hi havia una oligarquia, i en altres ciutats del món grec hi havia també tiranies.

c) Quin conflicte bèl·lic va enfrontar les ciutats gregues? Quins van ser els principals bàndols enfrontats i per què?

El conflicte que va enfrontar les dues ciutats més importants de Grècia, Atenes i Esparta, s'anomena Guerra del Peloponès. S'enfrontaren per l'hegemonia sobre les polis gregues i ambdós van comptar amb l'aliança d'altres polis.

d) Com va acabar aquest conflicte bèl·lic? Quins van ser els vencedors i quins els vençuts?

Les Guerres del Peloponès es van acabar amb la capitulació d'Atenes el 404 aC després de la seva derrota a Egospòtamos. Els Espartans van imposar dures condicions als Atenesos, entre les quals hi havia la pèrdua de la seva flota, la destrucció de les seves muralles i la imposició d'un govern oligàrquic. Tanmateix, l'hegemonia Espartana va durar molt poc.

e) Descriu breument les diferències entre la democràcia de la que parla Pèricles i les democràcies actuals.

La diferència més important entre la democràcia atenesa i les actuals és que aquella era una democràcia directa, on participaven activament en les tasques polítiques tots els ciutadans atenesos. Les democràcies actuals són representatives, de manera que els ciutadans dipositen el seu vot per triar uns representants que prenen decisions per ells i les executen.